

دانشگاه پیام نور
دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی
گروه جغرافیا
مرکز تهران
پایان نامه برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد (M-A)
در رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری

عنوان پایان نامه:

قابلیت ها و توانمندیهای گردشگری در شهر کوهستانی - ساحلی طالش در مسیر رودخانه کرگانرود

استاد راهنما:

دکتر محمد تقی رهنمائی

استاد مشاور:

دکتر مصطفی طالشی

نگارش:

مجید اسکندری

۱۳۸۹ زمستان

دانشگاه پیام نور

دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی

گروه جغرافیا

مرکز تهران

پایان نامه برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد (M-A)

در رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری

عنوان پایان نامه:

قابلیت ها و توانمندیهای گردشگری در شهر کوهستانی - ساحلی طالش در مسیر
رودخانه کرگانرود

استاد راهنما:

دکتر محمد تقی رهنمائی

استاد مشاور:

دکتر مصطفی طالشی

نگارش:

مجید اسکندری

۱۳۸۹

تقدیم به آستان حقیقت

و آنان که وصالش را می جویند

و آنان که در آغوشش کشیده اند

و آنان که خود عین حقیقت اند

تقدیم به روح بلند و ملکوتی پدرم که نبودنش را هر لحظه احساس می کنم

تقدیم به مادر و برادر فداکارم که در سایه درخت پر بار وجودشان در نبود پدر آسودم و از

ریشه آنان شاخ و برگ گرفتم

تقدیم به همسر عزیزم به پاس تعبیر عظیم و انسانی اش از کلمه ایشار واز خود گذشتگی

به پاس عاطفه سرشار و گرمای امید بخش وجودش که در این سردترین روزگاران بهترین

پشتیبان است

به پاس قلب بزرگ و مهربانش که فریادرس است و سرگردانی و ترس در پناهش به

شجاعت می گراید

تقدیم به فرزندان عزیزم فریما و امیر رضا به پاس محبتها بی دریغ و کودکانه شان که

هرگز فروکش نمی کند

تقدیم به آموزگارانی که برایم زندگی، بودن و انسان بودن را معنا کردند

سپاسگزاری

نگارنده بر خود لازم می داند که از زحمات بی دریغ استاد بزرگوارم جناب آقای **دکتر محمد تقی رهنماei** که در تمام مراحل این تحقیق با سعه‌ی صدر، وقت و بی وقت، راهنمایم بوده‌اند، و جناب آقای **دکتر مصطفی طالشی** که به عنوان استاد مشاور نهایت مساعدت را در حق این جانب داشته‌اند و از زحمات بی دریغ این استاد بزرگوار که فراموش نشدنی است، قدردانی نماید.

همچنین از مساعدت و همکاری صمیمانه جناب آقای دکتر علی اکبری، از دوست گرامی ام، جناب آقای صحبت رحمانی که هر لحظه در کنارم بودند، جناب آقای تنهاei که با پشتکار و تبحر ویژه خود در تایپ و تدوین این پروژه مرا یاری نمودند، و همه‌ی کسانی که این جانب را در جمع آوری و انجام این تحقیق یاری کردند تشکر و قدردانی می نمایم.

مجید اسکندری

۱۳۸۹

چکیده:

توریسم را باید آمیزه ای از چندین جزء گوناگون: عمل مسافرت، توقفی کوتاه، هدفی خاص و فعالیت هایی که در مقصد انجام می گیرد به حساب آورد. گردشگری در حال حاضر یکی از سه فعالیت برتر جهان (صنایع خودروسازی- نفت و توریسم) از اوایل قرن بیستم، به شمار می رود. زیرا به عنوان یکی از منابع مهم اقتصادی و عامل موثر در توسعه فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی جوامع انسانی بشمار می رود. در این راستا شهرساحلی - کوهستانی تالش در مسیر رودخانه کرگانرو به لحاظ ساختار محیطی بالقوه، شرایط لازم جهت برنامه ریزی در توسعه گردشگری با بهره مندی از جاذبه های کم نظر و بعضی منحصر به فرد طبیعی (اکوتوریستی) کشش لازم جهت جذب گردشگر و به تبع آن توسعه پایدار اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی و کالبدی نواحی شمالی کشور و در نتیجه توسعه ملی و تنوع بخشی به اقتصاد ملی ناحیه را دارد.

وضعیت کنونی گردشگری ناحیه، از نظر امکانات تفریحی - ورزشی، تاسیسات و تجهیزات اقاماتی، محدودیتهای ناشی از مدیریت شهری، ناکارآمدی تبلیغات موثر گردشگری و همچنین تربیت راهنمایان حرفة ای آشنا به ناحیه، از قدرت بالائی برای جذب و ماندگاری گردشگر برخوردار نیست. لذا در صورت حرکتی سازمان یافته، ضمن سرمایه گذاری در زمینه تسهیلات توریستی، امکانات تفریحی - ورزشی، می توان فضای دو ناحیه ساحل و کوهستان را به هم مرتبط ساخته و در نتیجه شاهد رونق گردشگری و توسعه اقتصادی منطقه و خروج شهر تالش از انزوای جغرافیایی گردید.

بدین منظور تحقیق حاضر با استفاده از روش استنادی، مطالعات میدانی و تعیین نقاط قوت، ضعف، فرصتها و تهدیدها به شیوه SWOT به ارائه استراتژی و راهبرد مناسب در جهت توسعه گردشگری طبیعی و نیازافزايش حضورو ماندگاری طولانی تر گردشگران پرداخته است. تجزیه و تحلیلهادر ناحیه مورد مطالعه نشان می دهد که سرتاسر مسیر حوزه کرگانرو دعلی رغم عدم پویایی فعالیتهای صنعتی و نیز برخورداری از توانمندیهای اکوتوریستی، وجود زمینه های اشتغال زایی و سرمایه گذاری زیربنایی به عنوان مهمترین فرصتها وجود آثار تاریخی، جاذبه های ورزشی - تفریحی و برخورداری از سواحل شنی و جاذبهای بکرو طبیعی محیط کوهستان به عنوان نقاط قوت و جاذب گردشگر، در کنار امکان توسعه و اصلاح نهادهای مدیریتی که از مهمترین رهیافت ها به منظور توسعه گردشگری این ناحیه تلقی می گردد، نتوانسته اندبه طور شایسته و مطلوب، توسعه پایدار اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی و کالبدی ناحیه را تامین نماید.

کلمات کلیدی: توانمندی، گردشگری، شهرساحلی - کوهستانی، تالش

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۱	پیشگفتار .....
۳	فصل اول : کلیات تحقیق .....
۴	مقدمه .....
۴	۴-۱- تعریف مسئله و بیان سوالهای اصلی تحقیق .....
۷	۴-۲- فرضیات پژوهش .....
۷	۴-۳- ضرورت و اهداف تحقیق .....
۸	۴-۴- پیشینه تحقیق .....
۹	۴-۵- روش انجام تحقیق .....
۹	۶-۱- قلمرو و مکانی تحقیق .....
۱۰	۷-۱- واژگان کلیدی .....
۱۱	۸-۱- محدودیتها و مشکلات تحقیق .....
۱۲	فصل دوم: مبانی نظری .....
۱۳	مقدمه .....
۱۳	۱-۲- تعارف گردشگری .....
۱۴	۱-۱-۲- گردشگری داخلی (یابومی) .....
۱۴	۱-۲-۱-۲- گردشگری خارجی (یابین المللی) .....
۱۵	الف) گردشگری فرهنگی .....
۱۵	ب) طبیعت گردی .....
۱۵	ج) گردشگری ماجرا جویانه .....
۱۵	۱-۲-۳- اکوتوریسم .....
۱۵	۱-۲-۴- اوقات فراغت و تفریح .....
۱۷	۱-۲-۵- گردشگری یا توریست .....
۱۷	۱-۲-۶- گردشگری شهری .....
۱۹	۱-۲-۷- گردشگری روستائی .....
۲۰	۱-۲-۸- گردشگری عشايری .....
۲۱	۲-۲- گردشگری از نظر مکان و مقصد .....
۲۲	۳-۲- گونه های گردشگری از نظر موضوع .....
۲۲	۴-۲- ویژگیهای صنعت توریسم و اثرات آن بر تحولات شهری .....
۲۲	۴-۳- گردشگری و اقتصاد .....

۲۴.....	-۲-۴-۲- گردشگری و تبادلات اجتماعی - فرهنگی
۲۵.....	-۳-۴-۲- گردشگری و سیاست
۲۶.....	-۴-۴-۲- گردشگری و حفظ محیط زیست، عاملی برای استراحت
۲۶.....	-۵-۲- بومی کردن گردشگری
۲۷.....	-۶-۲- گردشگری پایدار
۲۸.....	-۷-۲- اصول برنامه ریزی گردشگری
۲۸.....	الف) دیدگاه Boosterism
۲۸.....	ب) رویکرد فیزیکی - فضائی
۲۸.....	ج) رویکرد اجتماعی
۲۸.....	د) رویکرد پایدار
۲۹.....	-۸-۲- طرحهای توسعه گردشگری
۳۰.....	-۹-۲- عرضه و تقاضا در گردشگری
۳۲.....	-۱۰-۲- اجزاء گردشگری (ارکان صنعت گردشگری)
۳۲.....	-۱۰-۲- تاسیسات گردشگری
۳۳.....	-۱۰-۲- تسهیلات و امکانات گردشگری
۳۴.....	-۱۰-۲- زیرساختهای گردشگری
۳۵.....	-۱۱-۲- سیر توسعه و تحولات گردشگری در ایران
۳۶.....	-۱۲-۲- جهانگردی در فضای ساحلی
۳۸.....	-۱۳-۲- جهانگردی در محیط کوهستانی
۳۹.....	-۱۴-۲- عوامل تاثیرگذار بر توسعه کالبدی گردشگری
۴۰.....	-۱۵-۲- اشکال متصاد توسعه گردشگری
۴۰.....	-۱۵-۲- الگوی جزیره ای گردشگری
۴۱.....	-۱۵-۲- مجتمع های تفریحگاهی
۴۱.....	-۱۵-۲- مناطق گردشگری
۴۲.....	-۱۶-۲- اثرات گردشگری بر جوامع میزبان
۴۲.....	-۱- حفظ اصالت و کالابی شدن
۴۳.....	-۲- اخلاقیات و ارزش اجتماعی
۴۳.....	-۳- ساختارهای جدید اجتماعی و توانمند سازی
۴۳.....	-۱۷-۲- سایر پیامدهای مثبت و منفی گردشگری

۱-۱۷-۲- اثرات مثبت	۴۳
۲-۱۷-۲- اثرات منفی	۴۴
جمع بندی	۴۶
فصل سوم : ویژگیهای ، اجتماعی، اقتصادی و کالبدی حوزه آبخیز کرگانرود.....	۴۷
مقدمه	۴۸
۱-۳- حدود و موقعیت استان گیلان.....	۴۸
۲-۳- حدود و موقعیت جغرافیایی شهرستان تالش	۵۰
۳-۳- شناخت تاریخی شهر و قوم تالش و وجه تسمیه آن	۵۳
۴-۳- حوزه آبخیز رودخانه کرگانرود (سوقوشان)	۵۵
۵-۳- زیرشاخه های رودخانه کرگانرود	۶۰
۱-۵-۳- سوره چای.....	۶۰
۲-۵-۳- سله یوردی	۶۰
۳-۵-۳- کلور	۶۱
۴-۵-۳- وزنه سر	۶۱
۵-۵-۳- رودخانه رزه	۶۲
۶-۵-۳- رودخانه دش برو(کولی).....	۶۲
۶-۳- ویژگیهای محیط شناختی حوزه آبخیز کرگانرود	۶۳
۱-۶-۳- ارتفاع متوسط حوزه و پستی بلندیها	۶۳
الف) تیپ ساحلی	۶۵
ب) تیپ جلگه ای	۶۵
ج) تیپ کوهپایه ای	۶۵
د) تیپ کوهستانی	۶۵
۲-۶-۳- آب و هوای اقلیم حوزه	۶۶
۷-۳- ژئومورفولوژی حوزه کرگانرود	۶۹
۸-۳- خصوصیات ژئومتری حوزه کرگانرود	۷۲
۱-۸-۳- مساحت حوزه	۷۲
۲-۸-۳- محیط حوزه	۷۳
۳-۸-۳- طول آبراهه اصلی	۷۳
۴-۸-۳- شکل حوزه	۷۳

۹-۳- بررسی کیفیت آب رودخانه کرگانرود	۷۴
۱۰-۳- خصوصیات و قابلیت اراضی حوزه	۷۴
۱۱-۳- پوشش گیاهی	۷۵
۱۲-۳- خصوصیات اجتماعی - اقتصادی	۷۷
۱۲-۳- تقسیمات سیاسی - اداری	۷۷
۱۲-۳- شناخت سکونت پذیری حوزه	۷۹
۱۲-۳- ویژگیهای جمعیتی حوزه کرگانرود	۸۰
۱۲-۳- تعداد و توزیع و تحولات خانواده و جمعیت	۸۱
۱۲-۳- توزیع فضایی جمعیت (تراکم جمعیت)	۸۴
۱۳-۳- زبان و مذهب	۸۵
۱۴-۳- مشخصات اقتصادی	۸۶
۱۴-۳- کشاورزی	۸۷
۱۴-۳- صنعت	۸۸
۱۴-۳- خدمات	۸۹
۱۵- ویژگیهای کالبدی - فضایی حوزه آبخیز کرگانرود (طبقه بندي سکونتگاههای روستایی)	۹۰
۱۶-۳- شناخت نظام سکونتگاههای روستایی	۹۲
۱۷-۳- اقوام انسانی	۹۴
۱۸-۳- نقاط مسکونی	۹۴
۱۹-۳- ارتباط شغل	۹۵
۲۰-۳- ارتباط کوچ و سکونت	۹۶
۲۱-۳- سابقه سکونتگاهی و ویژگیهای نظام شهری تالش	۹۸
نتیجه گیری	۱۰۰
فصل چهارم: شناخت توانها و ظرفیتهای گردشگری در حوزه آبخیز کرگانرود و تجزیه و تحلیل آن با مدل SWOT	
۱۰۱- مقدمه	۱۰۲
۱۰۶- ۱- شاخصه های گردشگری طبیعی حوزه کرگانرود	۱۰۶
۱۰۶- ۱- ۱- توانمندیهای جلگه ای و کوهپایه ای	۱۰۶
۱۰۷- ۱- ۲- توانمندی ناحیه کوهستانی حوزه	۱۰۷
۱۰۸- ۱- ۳- توانمندی های کلیماتوریسم حوزه	۱۰۸

۴-۱-۴- دهکده های کوهستانی حوزه	۱۰۹
۴-۱-۵- سایر پدیده های طبیعی حوزه (ژئاکولوژیکی)	۱۱۱
۱- دریا	۱۱۱
۲- دریاچه	۱۱۲
۳- جنگل	۱۱۲
۴- مسیر جنگلی - کوهستانی تالش(کیشون بن یا کیش دیبی)	۱۱۴
۵- جنگلهای طبیعی فندق	۱۱۵
۶- دریاچه های کوهستانی	۱۱۵
۷- رودخانه ها	۱۱۶
۸- چشمه ها	۱۱۷
۴-۱-۶- توانمندی های ژئوتوریسم حوزه کرگانرود	۱۱۷
۴-۱-۷- توانمندی های توپو کلیماتولوژیکی حوزه	۱۲۰
۴-۱-۸- توانمندی های یادمانی - تاریخی حوزه	۱۲۱
الف - آق اولر (نوئه دی)	۱۲۲
موقعیت و تاریخچه	۱۲۳
الگوی معیشت و سکونت	۱۲۳
جادبه های گردشگری	۱۲۴
ب - مریان	۱۲۶
موقعیت و تاریخچه	۱۲۶
الگوی معیشت و سکونت	۱۲۶
جادبه های گردشگری	۱۲۷
ج - کاخ قشلاقی نصرت الدوله سردار امجد	۱۲۸
د - حمام قدیمی آق اولر	۱۲۹
ه - کاخ های مخروبه نصرت الدوله سردار امجد	۱۳۰
و - کاخ بیلاقی نصرت الدوله سردار امجد	۱۳۰
۴-۱-۹- توانمندی های فرهنگی - اجتماعی حوزه	۱۳۳
۴-۲- عناصر گردشگری انسان ساخت حوزه	۱۳۴
۴-۲-۱- طرح سالم سازی ساحل قروق	۱۳۵
موقعیت جغرافیایی	۱۳۵

۱۳۵.....	روش دسترسی
۱۳۵.....	جاذبه های گردشگری
۱۳۷.....	سابقه تاریخی
۱۳۷.....	جمعیت و شرایط اجتماعی
۱۳۷.....	زیرساخت ها و شرایط اقتصادی
۴-۲-۲- دریاچه سد خاکی سراگاه (مسیر رودخانه تیله رود) ۱۳۸	
۱۳۸.....	موقعیت و تاریخچه
۱۳۸.....	الگوی معیشت و سکونت
۱۳۹.....	جاذبه های گردشگری
۴-۲-۳- پارک جنگلی سیاه داران ۱۴۲	
۱۴۲.....	موقعیت
۱۴۳.....	تاسیسات و امکانات رفاهی
۱۴۵.....	نیازهای آماده سازی
۱۴۵.....	موقعیت
۱۴۶.....	نیازهای آماده سازی
۴-۲-۵- سواحل رودخانه کرگانرود ۱۴۷	
۱۵۰.....	۴-۳- مراکز پذیرایی و اقامتی حوزه
۱۵۲.....	۴-۴- تحلیل و سنجش ظرفیت های گردشگری حوزه با استفاده از مدل تجزیه و تحلیل swot
۱۵۳.....	۴-۵- سنجش ترکیبی محیط جلگه ای، پایکوهی و کوهستانی حوزه
۱۵۳.....	۴-۵-۱- نقاط قوت
۱۵۴.....	۴-۵-۲- نقاط ضعف
۱۵۴.....	۴-۵-۳- فرصت
۱۵۴.....	۴-۵-۴- تهدیدها
۱۵۵.....	۴-۶- سنجش توانهای گردشگری محیط جلگه ای حوزه
۱۰۰.....	۴-۶-۱- نقاط قوت
۱۰۰.....	۴-۶-۲- نقاط ضعف
۱۰۰.....	۴-۶-۳- فرصت
۱۰۶.....	۴-۶-۴- تهدیدها

۴-۷-سنچش توانهای گردشگری محیط پایکوهی حوزه	۱۵۶
۴-۷-۱- نقاط قوت	۱۵۶
۴-۷-۲- نقاط ضعف	۱۵۷
۴-۷-۳- فرصت	۱۵۷
۴-۷-۴- تهدیدها	۱۵۷
۴-۸-سنچش توانهای گردشگری محیط کوهستانی حوزه	۱۵۸
۴-۸-۱- نقاط قوت	۱۵۸
۴-۸-۲- نقاط ضعف	۱۵۸
۴-۸-۳- فرصت ها	۱۵۸
۴-۸-۴- تهدیدها	۱۵۸
۴-۹-راهبردها و استراتژی های ترکیبی محیط جلگه ای و پایکوهی و کوهستانی حوزه براساس مدل SWOT	۱۵۹
۴-۹-۱-استراتژی های تهاجمی (SO)	۱۶۱
۴-۹-۲-استراتژی های تنوع (St)	۱۶۲
۴-۹-۳-استراتژی های بازنگری (WO)	۱۶۲
۴-۹-۴-استراتژی های تدافعی (Wt)	۱۶۳
۴-۱۰-عنایین پیشنهادات دیگر به منظور توسعه هرچه بیشتر گردشگری حوزه	۱۶۳
نتیجه گیری و جمع بندی	۱۶۶
فصل پنجم: آزمون فرضیه ها ، جمع بندی و تدوین راهکارهای اجرایی	۱۶۷
مقدمه	۱۶۸
۱-۵-ارزیابی فرضیه های تحقیق	۱۶۹
۱-۶-فرضیه اول	۱۶۹
۱-۷-فرضیه دوم	۱۷۰
۱-۸-فرضیه سوم	۱۷۰
۲-۵-راهکارهای برنامه ریزی و پیشنهاد های اجرایی توسعه گردشگری	۱۷۱
۲-۶-ساحلی - کوهستانی حوزه آبخیز کرگانزود	۱۷۱
۲-۷-پیشنهادهای ساختاری و زیربنایی	۱۷۴
۲-۸-پیشنهادهای فرهنگی - اجتماعی	۱۷۵
۲-۹-پیشنهادهای اقامتی - تفریحی	۱۷۶

۱۷۶.....	۴- پیشنهادهای یادمانی - تاریخی
۱۷۶.....	۵- پیشنهادهای زیست محیطی
۱۷۷.....	۶- پیشنهادهای مدیریتی
۱۷۷.....	۳-۵- جمع بندی و نتیجه گیری
۱۷۹.....	منابع و مأخذ

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۱-۳ - طبقه بندی ارتفاعی حوزه کرانزود	۶۴
جدول ۲-۳ - متوسط بارندگی و درجه حرارت ایستگاه شیلابین در حوزه کرانزود (۱۳۶۰-۱۳۷۰)	۶۹
جدول ۳-۳ - تقسیمات اداری و سیاسی شهرستان تالش	۷۸
جدول ۳-۴ - تعداد خانوار ، جمعیت و بعد خانوار در تالش (۱۳۵۵-۱۳۸۵)	۸۲
جدول ۳-۵ - تعداد خانوار ، جمعیت و بعد خانوار در تالش بر حسب مناطق شهری و روستایی	۸۴
جدول ۳-۶ - تراکم نسبی جمعیت شهرستان تالش طی سالهای ۱۳۵۵ - ۱۳۸۵	۹۰
جدول ۳-۷ - تعداد و درصد پراکنش روستاهای محدوده مورد مطالعه	۱۵۰
جدول ۱-۴ رستوران ها و سالن های مهم غذاخوری شهر تالش	۱۵۰
جدول ۲-۴ دفاتر خدمات مسافرتی و جهانگردی شهر تالش	۱۵۰
جدول ۳-۴ هتل رستوران ها و مراکز اقامتی تالش	۱۵۱

فهرست نمودارها

عنوان	صفحة
نمودار ۱-۲- نمودار پویش تقاضا برای محصول گردشگری در هر کشور.....	۳۲
نمودار ۲- سهم گردشگری در جهان به تفکیک انواع خدمات (سازمان تجارت جهانی)	۳۶
نمودار ۱-۳- متوسط بارندگی سالیانه در ایستگاه ۱- شیلابین ۲- ماشین خانه ۳- مریان (۱۳۷۰-۱۳۶۰)	۶۷
نمودار ۲-۳ تراکم نسبی جمعیت شهرستان تالش ۱۳۸۵-۱۳۵۵.....	۸۴
نمودار ۱-۴- ماتریس SWOT.....	۱۶۱

فهرست نقشه ها

عنوان	صفحة
نقشه ۳-۱- موقعیت گیلان در نقشه ایران	۴۹
نقشه ۳-۲- تیپ بندي ارتفاعی حوزه کرگانرود	۵۰
نقشه ۳-۳- موقعیت گیلان و تالش در نقشه ایران	۵۳
نقشه ۳-۴- آبخیز شهرستان تالش	۵۷
نقشه ۳-۵- حوزه های آبخیز شهر تالش	۵۷
نقشه ۳-۶- حوزه آبخیز کرگانرود و محدوده مورد مطالعه	۵۸
نقشه ۳-۷- توپوگرافی حوزه کرگانرود	۶۴
نقشه ۳-۸- توپوگرافی شهرستان تالش	۶۶
نقشه ۳-۹- اقلیم حوزه آبخیز شهرستان تالش	۶۸
نقشه ۳-۱۰- لیتوگرافی حوزه کرگانرود	۷۰
نقشه ۳-۱۱- هیدرولوژی حوزه کرگانرود	۷۳
نقشه ۳-۱۲- کاربری اراضی شهرستان تالش	۷۶
نقشه ۳-۱۳- تقسیمات سیاسی شهرستان تالش	۷۹
نقشه ۳-۱۴- درصد توزیع مکانی روستاهای محدوده مورد مطالعه	۹۱
نقشه ۳-۱۵- حوزه آبخیز کرگانرودو پراکنش روستاهای موجود	۹۱
نقشه ۴-۱- حوزه آبخیز کرگانرود در منطقه مریان	۱۱۷
نقشه ۴-۲- نقشه محدوده کوهستانی آق اولرو مریان	۱۳۱
نقشه ۴-۳- نقشه موقعیت منطقه کوهستانی آق اولر و مریان در شهرستان تالش	۱۳۲
نقشه ۴-۴- نقشه موقعیت منطقه کوهستانی آق اولر و مریان در استان گیلان	۱۳۲
نقشه ۴-۵- نقشه موقعیت منطقه کوهستانی سرآگاه در استان گیلان	۱۴۱
نقشه ۴-۶- نقشه موقعیت منطقه کوهستانی سرآگاه در شهرستان تالش	۱۴۱
نقشه ۴-۷- نقشه محدوده منطقه کوهستانی سرآگاه	۱۴۲

فهرست تصاویر

عنوان	صفحة
تصویر ۱-۱- قسمتهای مختلف بخشهای ساحلی تالش ۳۷	۳۷
تصویر ۲- نحوه قرار گیری پلازها و برخورداری از منظره دریا ۳۷	۳۷
تصویر ۳- ارتفاعات تالش (بغرداغ) ۵۲	۵۲
تصویر ۱-۲- کوهپایه های تالش (حومه روستای سراگاه) ۵۲	۵۲
تصویر ۳-۳- چشم انداز شهر تالش (دیداز شمال غربی) ۵۴	۵۴
تصویر ۳-۴- عکس هوایی حوزه آبخیز کرگانروود از خط الراس ۵۸	۵۸
تصویر ۳-۵ - عکس هوایی حوزه آبخیز کرگانروود- لیسار و ناو ۵۹	۵۹
تصویر ۳-۶ - عکس هوایی حوزه کرگانروودبا سرشاخه های رزه ، وزنه سروآق اولر ۶۰	۶۰
تصویر ۳-۷- سیرک یخچالی نزدیکی آبادی سوباتان ۷۱	۷۱
تصویر ۳-۸- پدیده سولی فلوکسیون و تشکیل آبگیر (نزدیک آبادی مکش)..... ۷۱	۷۱
تصویر ۳-۹- نمایی از دلتای وسیع کرگانروود ۷۲	۷۲
تصویر ۳-۱۰- خانه باغ های منطقه بیلاقی مریان ۸۰	۸۰
تصویر ۳-۱۱- صنایع چوب و کاغذ ایران(چوکا) در جوار شهرک خوابگاهی ولیعصر ۸۹	۸۹
تصویر ۳-۱۲- روستای خطی صله یوردی در حاشیه دره تا تخته پوری ۹۳	۹۳
تصویر ۳-۱۳- روستای پراکنده دران ۹۳	۹۳
تصویر ۳-۱۴- روستای توده ای مریان ۹۳	۹۳
تصویر ۳-۱۵- روستای تپه ای دیزگاه ۹۴	۹۴
تصویر ۳-۱۶- معماری سنتی در حوزه کرگانروود ۹۷	۹۷
تصویر ۳-۱۷- معماری سنتی مساکن میانبند و بالابند حوزه ۹۷	۹۷
تصویر ۳-۱۸- ویلاهای مدرن منطقه مریان ۹۷	۹۷
تصویر ۳-۱۹- رشد بی قواره و خطی شهر تالش در محدوده جنوبی ۹۹	۹۹
تصویر ۴-۱- کاخ بیلاقی نصرالله خان سردار امجد (آق اولر) ۱۰۳	۱۰۳
تصویر ۴-۲- طبیعت بکر تالش (جنوب حوزه) ۱۰۳	۱۰۳
تصویر ۴-۳- ارتفاعات تالش (بغرداغ) ۱۰۴	۱۰۴
تصویر ۴-۴- پلازهای بین راهی در مسیر جاده ترانزیت و رضوانشهر - تالش ۱۰۴	۱۰۴
تصویر ۴-۵- تونل جنگلی منطقه گردشگری گیسوم تالش ۱۰۵	۱۰۵
تصویر ۴-۶- طبیعت زیبای تالش(جاده اسلام به خلخال) ۱۰۵	۱۰۵

تصویر ۴-۷- سواحل دریای خزر (روستای قروق)	۱۰۷
تصویر ۴-۸- طرح سالم سازی ساحل قروق	۱۰۷
تصویر ۴-۹- دهکده های کوهستانی حوزه (بیلاق چوره هونی)	۱۰۹
تصویر ۴-۱۰- روستای دران(جنوب حوزه)	۱۱۰
تصویر ۴-۱۱- روستای مکش (شمال حوزه)	۱۱۱
تصویر ۴-۱۲- مسیر جنگلی-کوهستانی کیش دیبی (بعداز ایستگاه جنگلبانی)	۱۱۴
تصویر ۴-۱۳- دریاچه طبیعی بیلگو(شمال غرب حوزه)	۱۱۶
تصویر ۴-۱۴- قله تیلار (جنوب حوزه)	۱۲۱
تصویر ۴-۱۵- قله قاراگل (شمال حوزه)	۱۲۱
تصویر ۴-۱۶- جام طلایی مکشوفه در گورستانهای تاریخی (غرب حوزه)	۱۲۲
تصویر ۴-۱۷- کاوشهای باستان شناسی در روستای طول (شمال حوزه)	۱۲۴
تصویر ۴-۱۸- چشم انداز زیبای پاییز در ارتفاعات حوزه (آق اولر و مریان)	۱۲۴
تصویر ۴-۱۹- دورنمای روستای مریان و آق اولر(دید از شمال غرب)	۱۲۵
تصویر ۴-۲۰- آثار تاریخی مشتمل از جمجمه انسانی متعلق به قبل از اسلام(مریان)	۱۲۷
تصویر ۴-۲۱- کاخ قشلاقی نصرت الدوله سردار امجد (دوران قاجاریه)	۱۲۹
تصویر ۴-۲۲- حمام قدیمی آق اولر (دوران قاجاریه)	۱۲۹
تصویر ۴-۲۳- نمای درونی کاخ بیلاقی نصرت الدوله سردار امجد(دوران قاجاریه)	۱۳۰
تصویر ۴-۲۴- نمای بیرونی کاخ بیلاقی نصرت الدوله سردار امجد(دوران قاجاریه)	۱۳۱
تصویر ۴-۲۵- طرح سالم سازی ساحل قروق	۱۳۶
تصویر ۴-۲۶- طرح سالم سازی ساحل قروق(سوئیت های اقامتی در حال ساخت)	۱۳۶
تصویر ۴-۲۷- دریاچه سد سراگاه (دید از جنوب)	۱۴۰
تصویر ۴-۲۸- شالیزارهای نزدیک سد سراگاه	۱۴۰
تصویر ۴-۲۹- آبشار مصنوعی در محوطه پارک جنگلی سیاه داران	۱۴۴
تصویر ۴-۳۰- بازارچه فروش صنایع دستی بومی منطقه در محوطه پارک جنگلی سیاه داران	۱۴۴
تصویر ۴-۳۱- چشم انداز زیبای پارک جنگلی سیاه داران (دیداز جنوب)	۱۴۵

پیشگفتار

توسعه و تغییر روند زندگی روزمره از سنتی به صنعتی و پیامدهای ناشی از آن بر خلاف رفاه و آسایش موضعی، محدودیت هایی را برای انسان امروزی پدید آورده است. از طرفی ماشینی شدن در دنیا پرهیاهو و پرتوقوع و نوگرای امروز اجتناب ناپذیر است و قلمرو انسان و ماشین از یکدیگر جدائی ناپذیرند، به نحوی که از انسان وابسته به طبیعت موجودی ساخته است که تمام زوایای زندگی او متاثرازنش ها و کشمکشهای زندگی جدید قرار گرفته است. در این پژوهش چگونگی برنامه ریزی تفرجی و گردشگری در مسیر رودخانه کرگانرود بررسی می گردد که برای این منظور و بررسی و تفهیم منابع و عوامل تاثیر گذار در گردشگری در دو دسته طبیعی و انسان ساخت از طریق مدل تحلیلی SWOT در محدوده حوزه و فوائل نزدیک به آن مورد ارزیابی قرار گرفته اند که بیشتر عوامل طبیعی مانند جنگل، بیلاقات، رودخانه ها و مظاهر انسان ساخت نیز نظری تفرجگاهها، معماری بومی، یادمانهای تاریخی و باستانی مد نظر قرار گرفته است. باید توجه داشت که نیاز به فعالیتهای فراغتی مختص به جوامع شهری بزرگ ویا کلانشهرها نیست. شهرهای متوسط و کوچک نیز به دلیل نظام زیست و معیشت حاکم بر آنها مقیاس کوچکی از زندگی شهری را ارائه می دهند که فراهم آوردن امکانات تفرجی برای گذران اوقات فراغت سالم در آنها نیز ضروری می نماید.

بخش غربی سواحل دریای خزر متعلق به ناحیه بزرگ تالش با مرکزیت شهر هشتپر است که رودخانه کرگانرود، بزرگترین رودخانه تالش از میان این شهر عبور می کند (رایینو - ۱۳۷۵).

با توجه به اینکه ناحیه از تغییرات آب و هوای دوران کواترنری شکل گرفته، هم اکنون دارای شرایط آب و هوای مناسب بوده و با توجه به موقعیت مکانی از یک سو، نفوذ رطوبت و بادهای شرقی و شمالی دریای خزر از طریق دره کرگانرود به آبادیهای واقع در حوزه اصلی و هم چنین قرارگیری در آب و هوای سرد و کوهستانی از طرف دیگر باعث چشم اندازهای طبیعی مناسب و چشم گیری زیست محیطی در ناحیه گردیده و اکوسیستم طبیعی و تقریباً بکری را به وجود آورده است.

در این راستا ناحیه مورد مطالعه دارای یک پتانسیل ویژه جهت گردشگری ساحلی - کوهستانی و هم چنین توسعه پایدار اکوتوریسم، با ارتباط فضائی مناسب است. از اینرو برای برقراری اصولی این ارتباط فضائی، شناخت و تجزیه و تحلیل عوامل تاثیر گذار بر این بخش ضرورت دارد. گروه بزرگی از گردشگران جهان را آنهایی تشکیل می دهند که تنها برای دیدار از مناطق طبیعی و دست نخورده جهان سفر می کنند و به تماشای کوهها، رودخانه ها، چشمه ها، گیاهان و پرندگان و ماهی ها و دیگر جانوران می پردازنند. به این گونه از گردشگران که در اصل به دیدار از زیست بوم و طبیعت می پردازند نام اکوتوریست یا بومگرد داده شده است. بسیاری از کشورها بخش هنگفتی از درآمد خود را از بومگردان خارجی تامین می کنند.